

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O‘RTA MAXSUS
TA‘LIM VAZIRLIGI**

URGANCH DAVLAT UNIVERSITETI

ILM SARCHASHMALARI

Jurnal O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasining FILOLOGIYA, FALSAFA, FIZIKA-MATEMATIKA hamda PEDAGOGIKA fanlari bo‘yicha doktorlik dissertatsiyalari asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrdir.

3.2021

**научно-теоритический методический журнал
Издаётся с 2001 года**

Urganch – 2021

Bosh muharrir dotsent **Ro‘zimboy YO‘LDOSHEV**

	TAHRIR HAY‘ATI:
JURNAL 2001-YILDAN CHIQA BOSHLAGAN	ABDULLAYEV Bahrom , fizika-matematika fanlari doktori, ABDULLAYEV Ikrom , biologiya fanlari doktori, professor, ABDULLAYEV Ilyos , iqtisod fanlari doktori, ABDULLAYEV Ravshanbek , tibbiyot fanlari doktori, professor, ABDULLAYEV O‘tkir , tarix fanlari doktori, ANNAMURATOVA Svetlana , pedagogika fanlari doktori, professor, BERDIMUROTOVA Alima , falsafa fanlari doktori, professor, DAVLETOV Sanjarbek , tarix fanlari doktori, DO‘SCHONOV Tangribergan , iqtisod fanlari doktori, professor, ERMETOVA Jamila , filologiya fanlari nomzodi, dotsent, HAJIYEVA Maqsuda , falsafa fanlari doktori, IBRAGIMOV Zafar , fizika-matematika fanlari nomzodi, IMOMQULOV Sevdiyor , fizika-matematika fanlari doktori, JO‘RAYEV Mamatqul , filologiya fanlari doktori, professor, JUMANIYAZOV Maqsud , texnika fanlari doktori, professor, JUMANIYOZOV Otaboy , filologiya fanlari nomzodi, professor, KALANDAROV Aybek , filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (mas‘ul kotib), NAVRUZOV Qurolboy , fizika-matematika fanlari doktori, professor, OLLAMOV Yarash , yuridik fanlari nomzodi, dotsent, OTAMURODOV Sa‘dulla , falsafa fanlari doktori, professor, PRIMOV Azamat , filologiya fanlari nomzodi, dotsent, QUTLIYEV Uchqun , fizika-matematika fanlari doktori, professor, RO‘ZIMBOYEV Safarboy , filologiya fanlari doktori, professor, RO‘ZIYEV Erkinboy , pedagogika fanlari doktori, professor, SADULLAYEV Azimboy , fizika-matematika fanlari doktori, akademik, SADULLAYEVA Nilufar Azimovna , filologiya fanlari doktori, SAGDULLAYEV Anatoliy , tarix fanlari doktori, professor, SALAYEV San‘atbek , iqtisod fanlari doktori, professor, SALAYEVA Muxabbat Soburovna , pedagogika fanlari doktori, SATIPOV G‘oipnazar , qishloq xo‘jalik fanlari doktori, professor, XODJANIYOZOV Sardor , pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (bosh muharrir o‘rinbosari), YOQUBOV Jamoliddin , filologiya fanlari doktori, professor, O‘ROZBOYEV Abdulla , filologiya fanlari doktori, O‘ROZBOYEV G‘ayrat , fizika-matematika fanlari doktori, G‘AYIPOV Dilshod , filologiya fanlari nomzodi, dotsent.
JURNAL OYDA BIR MARTA NASHR QILINADI	
2021 3(165)	

MUASSIS: Urganch davlat universiteti. Jurnal O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyala agentligida 2020-yil 11-noyabrda ro‘yxatdan o‘tgan. **GUVOHNOMA № 1131.**

(ун қилинган донни англатади) *нон* сўзи фақат бирликда парадигмага эга. Биринчи ҳолда, бу белги ҳақиқий қийматга эга, иккинчисидан – жамоавий қиймат. *Нон* сўзини рақамлар билан ўзгартириш фақат ун ва дондан тайёрланадиган ўсимлик маъносида келиши мумкин мумкин: *нон*, *нон* ҳақида ўрганилаётган бирликнинг лексик мослашув имкониятлари жуда кенг. Аввало, сифатлар билан иборалар эътиборни тортади: *нон* яхши, ёмон, янги, юмшоқ, эскирган, иссиқ, хом, куйган, оқ, қора, бугдой, жавдар ва бошқалар. Баъзи иборалар кўшма исмларга ишора қилади: “Тала Осиё *нон*”, “Чап-чак *нон*”, “Бородино *нон*”, “Орёл *нон*”. Масалан, борлик учун зарур бўлган воситалар маъносида “*нон*” жуда чекланган маъно доираси билан бирлаштирилган. Озиқ-овқат маҳсулоти маъносида эса бу лексема жуда кўп таърифларга эга. Лексик мослик масаласи қисман стилистик характердаги ахборот билан боғлиқ бўлиб, унинг асосида маълум бир сўз туркумининг қайси гуруҳига мансублигини ҳукм қилиш мумкин: нейтрал ёки услубий рангли. Эпитетларга мурожаат қилайлик. *Дон* маъносида бу сўз турли эпитетлар билан қўлланади: ҳадсиз, бой, баланд жарангли, серсув, баланд, қалин, меҳрибон, сўқир, сариқ, яшил, серсув, олтин, турмас, суюқ, хирмон, паст, мўл, майдалувчан, ҳаддан ташқари, кеч, тўлин, бўш бошли, пишмаган, серсувсиз, серсув. Мисоллардан кўриниб турибдики, кўпчилик сифатлар ижобий эмоционал ва экспрессив баҳони ифодалайди ва улардан фақат бир нечаси салбий. Кўриниб турибдики, ижобий баҳолашнинг устунлиги қадим замонлардан бери *нон*нинг ўзбек халқи томонидан севилиши ва ҳурмат қилиниши билан боғлиқ. Асосий яшаш воситаси бўлиб, у отаси, боқувчиси (кечки овқат учун, *нон* бўлмаса) билан ижодий уюшмалар уйғотади ва эҳтимол орасида кўплаб сўзлар мавжуд эмас, уларнинг маъноси бой ҳосилнинг имкониятини кўрсатади. *Нон* сўзи антонимик муносабатларга кирмайди. Аммо прагматик антонимлар ҳақида гапирадиган бўлсак, маълум бир *нон*венция билан биз бундай антонимик жуфтликни: *нон* ва сув деб аташимиз мумкин. *Нон* озиқ-овқат мавжуд деган фикрни уйғотса, сув, аксинча, унинг йўқлигини кўрсатади. Бироқ, барқарор ибораларнинг бир қисми сифатида *нон* ва сув антонимлардан кўра синонимлар сифатида қабул қилинади: *нон* ва сувни қўйиш; бўрини эшикдан (сувда) сақлаш. Бу ерда *нон* сўзи атипик функцияда пайдо бўлиб, кам фаровонлик билдиради. *Нон* сўзи билан боғлиқ паросемиялар таҳлили шуни кўрсатадики, бу бирликнинг боғланган номи туз сўзидир. *Нон* билан бирга туз ҳам ҳаётда роль ўйнайди. Баъзи қишлоқларда *нон* ва туз ифодаси сақланиб қолмоқда – бу столда ўтирган одамларга соғлиқ-саломатлик тилашни англатади. Туз ҳам қониқарли ҳаёт билан боғлиқ ҳодиса. Айрим давлатларда тўй маросимидан кейин ёшларни *нон* ва туз билан кутиб олиш, азиз меҳмонлар, хуш келибсиз, деган маънони англатади. Шунинг учун бу фразеология фақат ижобий уюшмаларга эга.

Ochilova Laylo Temirovna (BuxDU o‘qituvchisi), Rajabova Lobar Choriyevna (BuxDU o‘qituvchisi)
BOSHLANG‘ICH SINFLARDA O‘QUVCHILARNING MATEMATIKADAN MUSTAQIL
ISHLARINI TASHKIL QILISH METODIKASI

Аннотация. Bugungi kunda barkamol avlodni tarbiyalash muhim vazifalardan biri sanaladi. Bu vazifani bajarish, asosan, pedagoglarga bog‘liq bo‘ladi. Shu maqsadda yoshlarni bilim olishiga katta e‘tibor qaratish lozim. Boshlang‘ich sinfdanoq alohida mustaqil shug‘ullanish katta samara beradi. Shu sababli boshlang‘ich sinflarda o‘quvchilarni matematikadan mustaqil ishlarini tashkil qilish dolzarb mavzu hisoblanadi. Boshlang‘ich sinflarda matematika o‘qitish jarayonida mustaqil ishlarni tashkil qilishdan maqsad o‘quvchilarning ijodiy fikrlash qobiliyatini o‘stirish, tafakkur doirasini kengaytirish, matematika faniga qiziqishni tarbiyalashdan iborat.

Аннотация. Сегодня воспитание гармонично развитого поколения является одной из важнейших задач. Выполнение этой задачи во многом зависит от учителей. Для этого большое внимание следует уделять воспитанию молодежи. Актуальным вопросом является организация самостоятельной работы учащихся по математике в начальной школе. Целью организации самостоятельной работы в процессе обучения математике в начальной школе является развитие у учащихся творческого мышления, расширение кругозора, развитие интереса к математике.

Annotation. Today, the upbringing of a harmoniously developed generation is one of the most important tasks. This task is largely up to the teachers. For this, great attention should be paid to the education of young people. An urgent issue is the organization of students' independent work in mathematics in primary school. The purpose of organizing independent work in the process of teaching mathematics in elementary school is to develop students' creative thinking, broaden their horizons, and develop interest in mathematics.

Калум со‘злар: *interfaol metod, mustaqil ish, tayyorgarlik, oraliq va ijodiy mustaqil ishlar.*

Ключевые слова: *интерактивный метод, самостоятельная работа, подготовка, промежуточная и творческая самостоятельная работа.*

Key words: *interactive method, independent work, preparation, intermediate and creative independent work.*

Кирish. O‘quvchilarning mustaqil faoliyatini – bu misol va masalalar yuzasidan yangi bilim va ko‘nikma hosil qilish nutqiy imkoniyatlarni kengaytirish natijasida shaxsiy mulohazalarni bayon qila olish malakasini hosil qilishdir.

Boshlang‘ich sinf o‘quvchilarini mustaqil fikrlashga o‘rgatishda mustaqil ishlar muhim vosita bo‘lib xizmat qiladi. Ular quyidagi xususiyatlariga ko‘ra xarakterlanadi:

- mustaqil ishlarda bajarish so‘ralgan shartlar o‘quvchilardan izlanuvchanlik talab qilinishi;
- o‘quvchilarni mustaqil holda hukm, xulosa va umumlashmalar chiqarishga yo‘naltirilishi;
- mustaqil ishlarni bajarish jarayonida o‘quvchilarda yangi bilimlarni egallashga ehtiyoj tug‘ilishi.¹

Boshlang‘ich sinflarning matematika darslarida qo‘llaniladigan mustaqil ishlarni guruhlariga ajratgan edik. Quyida mazkur guruhlarining ayrim turlari ustida to‘xtalib o‘tamiz.

Mustaqil ta‘lim darsida namunali dasturda ko‘rsatilgan mavzulardan chiqmagan holda dasturda tasdiqlangan mavzular olinadi. Darsda boshlang‘ich sinf o‘quvchilarini mustaqil fikr yuritishga, og‘zaki va yozma, hisoblashga darsliklardan foydalanishga, ijodiy faollikni o‘stirishga katta ahamiyat beriladi. O‘quvchilarni hamkorlikda o‘qitishda, o‘qish davomida o‘zlashtirishni yaxshi ko‘tarishga erishish lozim hamda ulardagi bilimning o‘shishi, ya‘ni abstrakt tafakkur rivojlantirishga imkoniyat yaratiladi. Mustaqil ishlarning har bir bosqichidan unumli foydalanish mumkin. Ayniqsa, dars jarayonida birinchi bosqich va uchinchi bosqichdan unumli foydalanish lozim. Boshlang‘ich sinf matematika darslarida o‘tkaziladigan mustaqil ishlar dars turiga, dars jarayonini turli bo‘limlariga, o‘quv materialining mazmuniga, o‘rganiladigan har bir mavzu, har bir orfogramma xarakteriga muvofiq mustaqil ishlar uyushtiriladi. Ta‘lim ilgari lab ketgan sari mustaqil ishlarning hajmi, o‘quvchilarga ish jarayoni, ya‘ni mustaqil ishlarning tarkibi tushuntiriladi. Mustaqil ishlar rejalashtirilgan natijani amalga oshirish imkonini beruvchi konstruktiv, ko‘rsatmalilikda o‘z ifodasini topadi. Maqsadga yo‘naltirganlik, darslarni tahlil qilish, umumlashtirish, darsdan keyin ishlash, dars jarayonida mustaqil ishlarni qo‘llashda ko‘rinadi. Mustaqil ishlar hajmi va murakabligiga qarab uch guruhga bo‘linadi:

- ◆Tayyorgarlik mustaqil ishlar.
- ◆Oraliq mustaqil ishlar.
- ◆Ijodiy mustaqil ishlar.²

Tayyorgarlik mustaqil ishlarda asosan o‘qituvchi dars jarayonini qanday tashkil qilishi va unda mustaqil ishlardan qanday foydalanishini oldindan rejalashtirib oladi. so‘nga sinf o‘quvchilarini sharoitini hisobga olgan holda darsini davom ettiradi. Oraliq mustaqil ishlarda yetaklovchi savollar, darslik, ko‘rsatmalilik qurollardan foydalanish asosida bajariladi. Boshlang‘ich sinf o‘quvchilarida mustaqil fikrlash malakalarini, mustaqil ravishda muammolarni hal qila bilish ko‘nikmasini shakllantirish ta‘lim samaradorligini oshirishning muhim omilidir. Modomiki, shunday ekan, ta‘lim jarayonini shunday tashkil etish kerakki, toki o‘quvchilar bilim olish bilan birgalikda, ta‘lim jarayonining obyekt bo‘lib qolmasdan, ta‘lim jarayonida o‘qituvchining teng hamkoriga aylansin va mustaqil fikrlay olish malakasini ham egallay borsin. Mustaqil fikrlash faoliyatiga aniqroq ta‘rif beradigan bo‘lsak, mustaqil fikrlash – bu inson sezgi organlari va aqliy faoliyatining birligi natijasi o‘laroq, mustaqil ravishda tahlil qilish, umumlashtirish, induktiv va deduktiv xulosalar chiqarish, taqqoslash, aniqlashtirish, mavhumlashtirish kabi fikriy operatsiyalardan foydalangan holda amalga oshiriladigan aqliy faoliyatdir. Boshlang‘ich sinflarda o‘quvchilarning mustaqil ishlashga o‘rgatishda innovatsion texnologiyalardan foydalanish juda katta ahamiyatga ega. N.Azizxo‘jayevaning “Pedagogik texnologiyalar va mahorat” kitobida bu haqida to‘liq ma‘lumot beradi. B.Azizovanning «Noan‘naviy dars samarasi maqolasida ta‘lim texnologiyasiga oid noan‘naviy usulda dars o‘tish, o‘quvchining fanga bo‘lgan qiziqishini oshirish, mustaqil fikrlashga o‘rgatish, jumladan, boshlang‘ich sinflarda darsning “Dars sayohat”, “Dars munozara”, “Dars sahna” kabilardan keng ko‘-

¹ Ahmedov M., Mirzaahmedov M. Matematika. 4-sinf uchun darslik. Boshlang‘ich sinflar bo‘yicha yangi tahrirdagi davlat ta‘lim standarti, Toshkent, 2010.

² Boshlang‘ich ta‘lim bo‘yicha yangi tahrirdagi o‘quv dasturi. “Boshlang‘ich ta‘lim”, Toshkent, 2005, 5-son.

lamda foydalanish dars samaradorligini oshirishi bilan birga, o'quvchilarning dars jarayonida faolligini, fikrlash qobiliyatini oshirishi aniqlanadi. Mashg'ulotlardan namunalar keltiradi. Haqiqatdan ham, ta'lim texnologiyalaridan foydalanish o'quvchini bilimdonlikka, izlanishga da'vat etadi. O'quvchi erkin muloqotga kirishadi, bilmaganini o'rganadi. Mustaqil fikrlovchi o'quvchilargina kelajakda har tomonlama yetuk, barkamol insonlar bo'lib yetishib chiqadilar.

Didaktik adabiyotlarda mustaqil ish tushunchasini har xil ta'riflanadi. Mustaqil ishlar quyidagilarga ko'ra, o'zaro farq qilinadi:

a) didaktik maqsadlar bo'yicha: o'quvchilarni yangi materialni qabul qilish (idrok qilish)ga tayyorlashga, yangi bilimlarni o'zlashtirishga, mustahkamlashga, ilgari o'tilgan materialni takrorlashga yo'naltirilgan bo'lishi mumkin;

b) o'quvchilar mustaqil ishlayotgan material bo'yicha: darslik bilan, didaktik material ustida, bosma asosli daftar ustida ishlash va hokazo;

d) o'quvchilardan talab qilinadigan faoliyat xarakteri bo'yicha: bu nuqtayi nazardan bajariladigan ishlarni berilgan namuna, qoida bo'yicha va didaktik adabiyotlarda mustaqil ish tushunchasini har xil ta'riflanadi.

Hozirgi kunda ta'lim jarayonida interfaol usullar (innovatsion pedagogik va axborot texnologiyalaridan) foydalanib, ta'limning samaradorligini ko'tarishga bo'lgan qiziqish, e'tibor kundan kunga kuchayib bormoqda. Zamonaviy texnologiyalar qo'llanilgan mashg'ulotlar o'quvchilar egallayotgan bilimlarni o'zlari qidirib topishlariga, mustaqil o'rganib, tahlil qilishlariga, hatto xulosalarni ham o'zlari keltirib chiqarishlariga qaratilgan. O'qituvchi bu jarayonda shaxs va jamoaning rivojlanishi, shakllanishi, bilim olishi va tarbiyalanishiga sharoit yaratadi, shu bilan bir qatorda, boshqaruvchilik, yo'naltiruvchilik vazifasini bajaradi. Bunday o'quv jarayonida o'quvchi asosiy figuraga aylanadi.¹

O'qitish jarayonida, maqsad bo'yicha kafolatlangan natijaga erishishda qo'llaniladigan har bir ta'lim texnologiyasi o'qituvchi va o'quvchi o'rtasida hamkorlik faoliyatini tashkil eta olsa, har ikkalasi ijobiy natijaga erisha oladi.

Hayot jumboqlarini, muammolarni o'rganish, ularga tegishli javob topish istagi, yana ham to'g'rirog'i, baxt-saodatga erishish muammosi, insonning va olamni bilishga bo'lgan izlanishi asrlar mobaynida fikrlashga, o'z fikrlarini mantiqiy asoslashga da'vat qilib keladi. Sharq allomalari asarlarida bu muamмога alohida to'xtalib intilgani bejiz emas. Zero, mustaqil, ongli faoliyat yuritadigan insongina o'z halqi, Vatani, ota-onasi oldidagi burchini uddalay oladi va har qanday yot ta'sirlarga berilib ketmaydi, inson degan ulug' nomga munosib ish ko'radi. Boshlang'ich sinflarning matematika darslarida o'quvchilarni mustaqil ishlashga o'rgatish jarayonida ularning hisoblash, fikrlash darajasi barobar rivojlanadi.

Xulosa. O'quvchilarni mustaqil fikrlash iqtidoriga ega bo'lishi ularning o'quv-biluv ko'nikma va malakalariga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Shunga ko'ra, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga o'rgatish «Kadrlar tayyorlash milliy dasturi»da belgilab qo'yilgan ta'lim-tarbiya jarayonini insonparvarlashtirish talabiga to'la mos keladi. O'quvchilarning mustaqil faoliyati ijodning turli darajasi bilan kechishi mumkin. Ammo o'quvchilarning har qanaqa mustaqil faoliyati, albatta, o'qituvchi tomonidan tashkil etiladi: sharoit yaratiladi, ko'rsatmalar beriladi.

**Мирсагатова Дилором Убайдуллаевна (ўқитувчи, ЎзДЖТУ Таржимонлик факультети)
ОБУЧЕНИЕ СТУДЕНТОВ НЕЯЗЫКОВЫХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ ПЕРЕВОДУ В СФЕРЕ
ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОММУНИКАЦИИ**

Аннотация. *Maqolada lisoniy bo'lmagan oliy o'quv yurtlari talabalariga kasbiy muloqot sohasida tarjimoni o'qitishning imkoniyatlari, muammolari va qiyinchiliklari ko'rib chiqilgan. Mutaxassislik bo'yicha matnlar tarjimasini o'qitish tajribasi keltirilgan, lisoniy bo'lmagan mutaxassisliklar talabalari uchun tarjima o'qitishni tashkil etish bilan bog'liq asosiy muammolar, shuningdek, turli mutaxassisliklar lingvistik qiyinchiliklari ko'rib chiqilgan. Moliyaviy mutaxassisliklar talabalari uchun rus tilidan ingliz tiliga adaptiv tarjimoni o'qitishning uslubiy sikli taqdim etildi.*

Аннотация. *В статье рассматриваются возможности, проблемы и трудности обучения студентов неязыковых вузов переводу в сфере профессиональной коммуникации. Представлен опыт обучения переводу текстов по специальности, рассмотрены основные проблемы, связан-*

¹ D.I.Pirilman. Jonli matematika. Toshkent, "O'qituvchi", 1997.

Jumayev E.E. Boshlang'ich matematika nazariyasi va metodikasi. Toshkent, "Arnoprint", 2005.

Husenova Muhtaram Husniddin qizi. Boshlang'ich sinf ona tili darslarida izohli lug'atdan foydalanish metodlari.....	96
Ибатова Амира Шавкатовна. “Нон” лексемасини ўрганишнинг семантик ва концептуал жиҳатлари.....	99
Ochilova Laylo Temirovna, Rajabova Lobar Choriyevna. Boshlang'ich sinflarda o'quvchilarning matematikadan mustaqil ishlarini tashkil qilish metodikasi.....	101
Мирсагатова Дилором Убайдуллаевна. Обучение студентов неязыковых специальностей переводу в сфере профессиональной коммуникации.....	103
Абдурахмонов Миршод Олимжон угли, Елбоева Мадина, Тиловов Даврон. Влияние обучения языкам в сообществе (CLT) на устный дискурс студентов.....	107
Шамуратова Гулистон Юлдашевна. Межкультурный подход в преподавании иностранных языков.....	111
Тажбенова Сауле Сарсенгалиевна. Современные формы и проведение классных часов в начальной школе.....	114
Нагметова Нурсулу Муртабаевна. К вопросу о домашней работе в начальной школе.....	118
Баязитов Комил Фаритович. Актуальность разработки системного управления подготовкой тяжелоатлетов в многолетнем процессе спортивного совершенствования.....	121
Исраилова Махсуда Нигматуллаевна, Юлдашева Дилшода Юлдашевна, Сайфуллаева Лола Собитовна. Use of Educational Technologies in Language Teaching.....	124
Arslonbekova Rano. Critical Evaluation of the Lesson in a State University.....	126

ILMIY AXBOROT

Асадова Гавхар Тешабаевна. Объект синтактик элементлар семантикаси хақида.....	129
Жуманиёзов Зоҳид Отабоевич. Ҳозирги немис, рус ва ўзбек тилларидаги инглизча дипломатик неологизм-терминлар хақида.....	131
Ҳайдаров Анвар. График воситаларнинг услубий хусусиятлари.....	137
Эгамназаров Қобил Абдиназарович. Инглиз ва ўзбек тилларида олмошларнинг тарихий тараққиёти хақида.....	141
Ro'zimatova Dilnoza Murodovna. O'zbek tilidagi tibbiy terminlar semantikasi.....	144
Қиличев Байрамали. Топонимлар таркибидаги сонлар хақида.....	148
Қаюмова Мунаввар Санакуловна, Кодирова Дилрабо Шамсиддиновна, Собирова Фотима Азамат кизи. Кончилик терминологияси ва кончиликка оид терминларнинг деривацион хусусиятлари...151	151
Шакурова Наргиза Хамракуловна. Mother лексемасининг этимологияси ва унинг дефиницион анализи.....	155
Абдуллаева Фотима Бахромовна. Техникавий терминлар, уларнинг ҳосил бўлиши ва ўзбек тилига таржимасига доир.....	157
Каримова Зухра Улугбековна. Мақоллар: g'arb va rus olimlari nigohida.....	160
Холисова Гавхарой Маннобжон қизи. Тижорий мулоқот тавсифи.....	162
Норбоев Ўктам Сафарбоевич. “Асил ва Карам” достони бадииятида поэтик кўчимларнинг тутган ўрни.....	164
Allamberganova Muqaddas Ruslanovna. Qadimgi yozma yodgorliklarda ayol konsepti.....	168
Авазов Озод. Сарикамишбўйи зироткор аҳолисининг антик давр ёдгорликларида археологик изланишлар натижалари.....	170
Камолова Санобар Джабборовна. Прагматические свойства французских антропонимов.....	173
Муратова Дилором Махмудовна. Взгляд на туристическую лексику.....	175
Мадатов Хабибулла Ахмедович, Кутлиева Феруза Юсуповна. О наследии Аль-Хорезми – капля из океана.....	178
Юсупова Шохида Ботировна, Машарипова Фазилят Ахмедовна. Применение типа тестовых задач «задания с выбором одного наиболее правильного ответа».....	181
Xoliqova Dilnoza Musurmon qizi. The Notion of Borrowings and International Words.....	185
Shamuradova Naima Muxtarovna. Comparative Study of Ellipsis in English and Uzbek Languages.....	187

FANIMIZ ZAHMATKASHLARI

Жизнь, посвященная науке о живой старине... (посвящается памяти академика Мамедага Ширалиева).....	190
---	-----

“ILM SARCHASHMALARI”

Urganch davlat universitetining ilmiy-nazariy, metodik jurnali

Muharrir **Ro‘zimboy Yo‘ldoshev**
Texnik muharrir **Sherali Yo‘ldoshev**
Musahhihlar: **Tamara Turumova,**
Aybek Kalandarov
Ushbu songa mas’ul **Qurolboy Navruzov**

Terishga berildi: 22.03.2021
Bosishga ruxsat etildi: 31.03.2021.
Ofset qog‘ozi. Qog‘oz bichimi 60x84 1/8.
Rizograf bosma usuli. Tayms garniturasi.
Adadi 150. Bahosi kelishilgan narxda.
Buyurtma №. 10
Hisob-nashriyot tabag‘i 25
Shartli bosma tabag‘i 23
UrDU matbaa bo‘limida chop etildi.

UrDU matbaa bo‘limi matbaa faoliyatini boshlagani
haqida vakolatli davlat organini xabardor qilish to‘g‘risidagi
Tasdiqnoma (№3802-835f-ad22-c709-fbd1-1129-1986) asosida faoliyat yuritadi.

Manzil: 220110. Urganch shahri, H.Olimjon ko‘chasi, 14-uy.
Telefon/faks: (0362)-224-66-01;
e-mail: ilmsarchashmalari@umail.uz
ilmsarchashmalari@mail.ru
Veb-sayt: www.ilmsarchashmalari.uz
Telegram: <https://t.me/ilmsarchashmalari>